

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Michala Bobka v právní věci žalobkyně: **SKS Business Unit s.r.o.**, se sídlem Smetanovo nábřeží 331, Hranice, zast. Mgr. Ondřejem Vaňkem, advokátem se sídlem Riegrova 379/18, Olomouc, proti žalovanému: **Úřad práce České republiky, Krajská pobočka v Ostravě**, se sídlem Zahradní 368/12, Ostrava, na ochranu před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 8. 2022, č. j. 25 A 220/2020-68,

t a k t o :

Výroky II. a III. rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 8. 2022, č. j. 25 A 220/2020-68, **se zrušují** a věc **se vrací** v tomto rozsahu tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V projednávané věci je řešen vnitřní rozpor vyhovujícího a zamítavého výroku v řízení na ochranu před nezákonným zásahem a možnost krajského soudu deklarovat nezákonnost zásahu pouze v části namítaného období spolu se související otázkou částečné náhrady nákladů řízení při takovém postupu.

I. Vymezení věci

[2] Dne 19. 8. 2020 oznámila žalobkyně žalovanému volná pracovní místa a požádala o jejich zveřejnění podle § 35 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění do 30. 6. 2021, čemuž žalovaný s poukazem na nedostatky žádosti nevyhověl. Krajský soud podanou zásahovou žalobu odmítl usnesením ze dne 8. 4. 2021, č. j. 25 A 220/2020-42, neboť shledal, že žalobkyně se měla nejdříve domáhat ochrany opatřením proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, což neučinila, a nevyčerpala tak dostupné prostředky ochrany.

[3] Nejvyšší správní soud toto usnesení zrušil a věc krajskému soudu vrátil rozsudkem ze dne 21. 7. 2022, č. j. 9 Ads 85/2021-26, jelikož se krajský soud nezabýval v žalobě uplatněným eventuálním deklaratorním petitem a otázkou ukončení zásahu v době rozhodování krajského soudu. V takovém případě totiž vyčerpání opravných prostředků není podmínkou řízení.

[4] Krajský soud následně rozhodl výše označeným rozsudkem tak, že žalobě částečně vyhověl (výrok I.), částečně ji zamítl (výrok II.), rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok III.) a o zaplacení soudního poplatku (výrok IV.). Shledal totiž, že po část období nebylo oznámení volných pracovních míst (hlášenka) zveřejněno, ačkoliv mělo být. V období předcházejícím ovšem oznámení nebylo úplné, a proto v této části k nezákonnému zásahu nedošlo.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadá výše označený rozsudek krajského soudu kasační stížností se třemi kasačními námitkami, na základě kterých požaduje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] První námitka se týká nesrozumitelnosti výroků napadeného rozsudku. Výrok I. totiž deklaruje nezákonnost nezveřejnění volných pracovních míst v období od 16. 9. 2020 do 2. 1. 2021, zatímco výrok II. zamítá žalobu pro časové období od 19. 8. 2020 do 15. 9. 2021. Tato období se ovšem překrývají, a tak napadený rozsudek nemůže obstát.

[7] Druhá kasační námitka se týká rozdělení namítaného nezákonného zásahu na dvě časová období a jejich posuzování zvlášť. Dle stěžovatelky má být úvaha o nezákonnosti zásahu binární (pouze rozhodnout o existenci nezákonného zásahu či nikoliv), stejně jako je v případě žaloby na ochranu před nečinností. Poukazuje přitom na to, že v žalobě zásah žalovaného nikterak nerozdělovala a v době podání žaloby byl nečinný. Částečné zamítnutí tak považuje za nezákonné.

[8] Třetí kasační námitka se věnuje náhradě nákladů řízení. Stěžovatelka nesouhlasí s rozdělením úspěchu ve věci podle počtu dní, kdy byl nezákonný zásah shledán a kdy nikoliv. Relevantní podle ní je, že bylo zjištěno jádro nezákonného zásahu a že k němu došlo kvůli nezákonným požadavkům žalovaného.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[10] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je projednatelná. Následně přezkoumal rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti, namítaných důvodů, včetně důvodů, ke kterým přihlíží z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ř. s.“)], vázán svým předchozím rozsudkem ve věci pod č. j. 9 Ads 85/2021-26.

[11] Kasační stížnost je důvodná.

pokračování

[12] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že projednávaný případ rozhodl mimo standardní pořadí projednávání věcí, jelikož shledal závažné důvody pro takový postup (§ 56 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož předpisu). Těmi jsou délka soudního řízení (bylo zahájeno 19. 10. 2020) u přednostní věci, a již druhé projednávání této věci Nejvyšším správním soudem, přičemž kasační stížnost je opět důvodná, což vede k dalšímu prodloužení řízení.

[13] Zároveň je nutné dodat, že stěžovatelka formálně brojí proti výrokům I., II. a III. napadeného rozsudku. Jelikož stěžovatelka byla v části, v níž krajský soud žalobě vyhověl, procesně úspěšná (výrok I. napadeného rozsudku), byla by její kasační stížnost směřující proti této části napadeného rozsudku nepřijatelná (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 5 Afs 91/2012-41, č. 3321/2016 Sb. NSS; či nověji rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2018, č. j. 8 As 153/2016-38, bod [15]). Stěžovatelka však v kasační stížnosti proti výroku I. napadeného rozsudku žádné konkrétní námitky neuvedla, námitka týkající se časového období směřuje proti zamítavému výroku II. Kasační stížnost je tedy přípustná.

III.a K nesrozumitelnosti napadeného rozsudku

[14] První kasační námitka směřuje do toho, že období ve vyhovujícím a nevyhovujícím výroku se překrývají. Nejvyšší správní soud shledal tuto námitku důvodnou.

[15] Doba, ve které krajský soud považoval zásah za nezákonný (tj. 16. 9. 2020 do 2. 1. 2021), uvedená ve výroku I., se překrývá s dobou, ve které dle krajského soudu zásah nezákonný nebyl (tj. od 19. 8. 2020 do 15. 9. 2021), uvedenou ve výroku II. Přitom výrok je nejdůležitější částí rozsudku. Jen výrok může nabýt právní moci a vykonatelnosti. Musí proto být jednoznačný a určitý tak, aby bylo zřejmé, jak bylo soudem rozhodnuto o předmětu řízení vymezeném v návrhu na jeho zahájení (usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2022, č. j. 2 As 347/2019-81, č. 4368/2022 Sb. NSS, odst. [29]). Překryv období ve výroku I. a II. představuje vnitřní rozpor, což je důvod pro zrušení výroku II., spolu s na něj navazujícím výrokem III. o náhradě nákladů řízení.

[16] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že nešlo o situaci, kdy by při jednání byl vyhlášen výrok určitého znění a v písemném odůvodnění by byl jiný výrok (srov. rozsudek NSS ze dne 5. 8. 2019, č. j. 1 Afs 113/2019-49, odst. [37] až [40]). V projednávané věci se totiž před vydáním nyní napadeného rozsudku ústní jednání nekonalo. Ze spisu krajského soudu zároveň nevyplývá, že by stěžovatelka podala návrh na vydání opravného usnesení nebo že by tak učinil krajský soud z vlastní iniciativy (§ 54 odst. 4 s. ř. s.).

III.b K rozdělení zásahu na časová období

[17] Ve druhé námitce stěžovatelka uvádí, že krajský soud nemohl rozdělit zásah na dvě různá časová období. Žalobě dle ní mohl pouze jako celku vyhovět anebo nikoliv. Ačkoliv Nejvyšší správní soud zrušil výrok II., nebrání mu to v přezkumu této námitky, jelikož se období nepřekrývají úplně. Tato námitka není důvodná.

[18] Kasační soud připomíná, že jednou z náležitostí žaloby na ochranu před nezákonným zásahem je vymezení namítaného jednání [§ 84 odst. 3 písm. a) s. ř. s.], což představuje projev dispoziční zásady. Ta je i součástí vymezení žalobní legitimace, dle které

[k]aždý, kdo tvrdí, [...]. Je tedy na žalobci, aby mj. vymezil, které konkrétní jednání považuje za nezákonný zásah. Oproti tomu je úkolem soudu rozhodnout o tom, zda takto definované jednání je nezákonným zásahem či nikoliv (§ 87 odst. 2 a 3 s. ř. s.).

[19] Tomu odpovídá i vypořádání v této věci. Stěžovatelka v žalobě uvádí, že sporné oznámení mělo náležitosti již při oznámení dne 19. 8. 2020, a vyplývá z něj i že jeho zveřejnění bylo relevantní do 2. 1. 2021 (tj. posledního dne nabízeného zaměstnání). Tím stěžovatelka zásah časově vymezila. Krajský soud pak postupoval pouze v souladu se svou zákonnou povinností vyčerpat celý předmět řízení. Obecně tak jeho postup s rozdělením namítaného zásahu na dva – dle hodnocení zákonnosti zásahu v návaznosti na běh času a jednání stěžovatelky – a na to navazující částečné vyhovění a částečné zamítnutí žaloby (při vyčerpání celého předmětu řízení) je postupem zákonným.

III.c K výpočtu náhrady nákladů řízení

[20] Ve třetí námitce se stěžovatelka domáhá plné náhrady nákladů řízení, jelikož byl konstatován nezákonný zásah žalovaného. Krajský soud naproti tomu přiznal pouze část náhrady nákladů řízení, a to podle počtu dní, ve které žalobě vyhověl v poměru se zamítavou částí. I tato námitka je nyní projednatelná, a to ze stejného důvodu jako druhá námitka, nicméně není důvodná.

[21] Náhrada nákladů řízení se obecně řídí pravidlem v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má úspěšný účastník nárok na náhradu důvodně vynaložených nákladů, pokud měl plný úspěch ve věci. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů. Jak Nejvyšší správní soud uvedl ve vztahu k žalobám proti rozhodnutím, v „citovaném ustanovení užitý pojem „věc“ nelze pojímat jako „žalobu“ (resp. žalobní návrh), ale je třeba jej chápat toliko jako jednotlivě žalobou napadené (správní) rozhodnutí“ (rozsudek NSS ze dne 22. 10. 2015, č. j. 2 Afs 44/2015-23, odst. [10]). Obdobné platí i u zásahových žalob, kde je věc definována prostřednictvím vymezení zásahu.

[22] Jak bylo uvedeno výše (odst. [19] tohoto rozsudku), stěžovatelka v souladu s dispoziční zásadou vymezila zásah od 19. 8. 2020 do 2. 1. 2021, což je dle § 60 odst. 1 s. ř. s. jedna věc. Nezákonnost tohoto zásahu pak byla shledána pouze v části. Stěžovatelka tak byla částečně úspěšná ve smyslu § 60 odst. 1, věty druhé, s. ř. s., a proto jí skutečně náleží jen částečná náhrada nákladů řízení. Obecně tedy lze uzavřít, že krajský soud správně přiznal pouze část náhrady, nicméně konkrétní výpočet provede, s ohledem na zrušení výroku II. a III., znovu dle výsledku dalšího řízení.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Jelikož Nejvyšší správní soud shledal znění výroku II. napadeného rozsudku za rozporné se zněním výroku I., zrušil rozsudek krajského soudu ve výroku II. spolu s navazujícím výrokem III. o náhradě nákladů řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu zde uvedeným (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

pokračování

[24] O náhradě nákladů řízení rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3, věta první, s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. února 2023

JUDr. Radan Malík
předseda senátu